ARREST VAN HET HOF (Derde kamer)
24 maart 1994 *

In zaak C-148/93,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Bundesfinanzhof, in het aldaar aanhangig geding tussen

3M Medica GmbH

en

Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main,

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van post 9021 van het gemeenschappelijk douanetarief, in de versie van verordening (EEG) nr. 2587/91 van de Commissie van 26 juli 1991 tot wijziging van bijlage I van verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief-en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB 1991, L 259, blz. 1),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

samengesteld als volgt: J. C. Moitinho de Almeida (rapporteur), kamerpresident, F. Grévisse en M. Zuleeg, rechters,

* Procestaal: Duits.

advocaat-generaal: M. Darmon
griffier: J.-G. Giraud

gelet op de schriftelijke opmerkingen ingediend door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door F. de Sousa Fialho, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, bijgestaan door H.-J. Rabe, advocaat te Brussel,

gezien het rapport van de rechter-rapporteur,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 20 januari 1994,

het navolgende

Arrest

1 Bij beschikking van 2 februari 1993, ingekomen ten Hove op 9 april daaraanvolgend, heeft het Bundesfinanzhof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag twee prejudiciële vragen gesteld over de uitlegging van post 9021 van het gemeenschappelijk douanetarief, in de versie van verordening (EEG) nr. 2587/91 van de Commissie van 26 juli 1991 tot wijziging van bijlage I van verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief-en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB 1991, L 259, blz. 1).

2 Deze vragen zijn gerezen in een geding tussen de vennootschap 3M Medica GmbH en de Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main (hierna: „OFD"), over de tariefin-

deling van twee goederen genaamd „Canvas Cast Shoe" (een sandaal) en „Vinyl Cast Shoe" (een schoen), onder de postonderverdelingen 6404 19 90 respectievelijk 6402 91 90.

3 Nadat de OFD haar bezwaarschrift tegen die tariefindeling had verworpen, stelde 3M Medica beroep in bij het Bundesfinanzhof. Daar stelde zij, dat de betrokken artikelen orthopedische artikelen in de zin van post 9021 zijn, aangezien zij een alternatief zijn voor loopnoppen (orthopedisch toebehoren die onder gipsverbanden aan de voet worden bevestigd om het lopen te vergemakkelijken), dat bedoelde artikelen uitsluitend op recept door apotheken of klinieken worden verstrekt en dat zij per stuk en niet per paar worden gekocht. Zij zouden ook een alternatief zijn voor krukken.

4 De OFD betoogde daarentegen, dat de betrokken artikelen, die het lopen met een gipsverband vergemakkelijken, slechts een hulpmiddel zijn, en niet rechtstreeks op de misvormde of zieke voet inwerken. Zij zijn geen alternatief voor krukken of artikelen voor de behandeling van breuken in het beendergestel.

5 Volgens de verwijzende rechter gaat het om artikelen met een buitenzool van kunststof en een bovendeel van textiel respectievelijk kunststof, bestemd om over een gipsverband aan de voet te worden gedragen. Deze artikelen, die helpen bij het lopen met een gipsverband, hebben een orthopedisch nut. Zij zouden dus kunnen worden ingedeeld onder post 9021, die onder meer betrekking heeft op orthopedische artikelen alsook op artikelen voor de behandeling van breuken in het beendergestel en delen daarvan.

6 De nationale rechter acht het uitgesloten, dat de betrokken artikelen als artikelen voor de behandeling van breuken in het beendergestel of orthopedisch schoeisel kunnen worden ingedeeld, doch meent dat zij in het kader van die post 9021 zouden kunnen worden beschouwd als orthopedische artikelen voor de voet, die die-

nen voor „het ondersteunen of op hun plaats houden van organen, na (...) operatie", indien het aldus omschreven tariefbegrip zo ruim zou kunnen worden uitgelegd, dat het ook een hulpmiddel bij het lopen met een gipsverband omvat. Indien dit gipsverband zelf het karakter van een orthopedisch artikel kan hebben, zouden de betrokken artikelen, gezien hun bestemming, als toebehoren („delen") in de zin van postonderverdeling 9021 90 90 kunnen worden beschouwd.

7 De nationale rechter is van oordeel, dat bedoelde artikelen eventueel ook als orthopedische artikelen van een ander type kunnen worden aangemerkt. Dienaangaande merkt hij op, dat krukken in post 9021 worden genoemd en dat de betrokken artikelen, hoewel het geen krukken zijn, een vergelijkbare functie vervullen.

8 Het Bundesfinanzhof, dat twijfels had over de door de OFD verrichte indeling, heeft het Hof verzocht om een uitspraak over de navolgende vragen:

„1. Moet het begrip ‚orthopedische artikelen' in post 9021 van de gecombineerde nomenclatuur (1992) aldus worden uitgelegd, dat het ook produkten als het in de motivering beschreven ‚schoeisel', een hulpmiddel bij het lopen met een gipsverband, omvat.

2. Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord: moet het begrip ‚artikelen voor de behandeling van breuken in het beendergestel' of ‚delen' (van orthopedische artikelen enz.) dan aldus worden uitgelegd, dat ook produkten als hierboven bedoeld daaronder vallen?"

De eerste vraag

9 Met de eerste vraag wenst de nationale rechter te vernemen, of een sandaal en een schoen, met een buitenzool van kunststof en een bovendeel van textiel respectie-

velijk kunststof, bestemd om over een gipsverband aan de voet te worden gedragen, „orthopedische artikelen" in de zin van post 9021 van de gecombineerde nomenclatuur (1992) zijn.

10 Volgens de Toelichtingen op post 9021 dienen orthopedische artikelen en toestellen voor hetzij „het voorkomen of verhelpen van lichamelijke misvormingen", hetzij „het ondersteunen of op hun plaats houden van organen, na ziekte of operatie". Het gaat onder meer om „orthopedisch schoeisel (...) enkel op maat vervaardigd", „op maat vervaardigde speciale binnenzolen (steunzolen)" en „orthopedische toestellen voor de voeten (toestellen voor horrelvoeten, (...) beensteunen, (...), enz.)".

11 Daarentegen zijn volgens dezelfde Toelichtingen „eenvoudige beschermers of drukverminderaars voor eeltplekken aan de voet" en „in serie geproduceerd schoeisel waarvan de binnenzool enkel een verhoging heeft om de welving van de voetzool te steunen", van post 9021 uitgesloten.

12 Zoals de Commissie en de advocaat-generaal hebben opgemerkt, volgt daaruit, dat de artikelen van die post met elkaar gemeen hebben, dat zij speciaal zijn aangepast aan de handicap die zij moeten verhelpen, en speciaal voor een bepaalde persoon zijn vervaardigd.

13 De Cast-sandalen en-schoenen vergemakkelijken het lopen en vergroten het comfort bij het dragen van een gipsverband. Zij zijn niet bedoeld om bepaalde lichamelijke misvormingen te verhelpen, dienen niet voor het ondersteunen of op hun plaats houden van organen na ziekte of operatie, en zijn geen speciaal voor een bepaalde handicap ontworpen en op maat vervaardigde toestellen of artikelen.

14 Genoemde sandalen en schoenen kunnen dus worden gelijkgesteld met in serie vervaardigde binnenzolen of met in serie geproduceerd schoeisel waarvan de binnenzool de welving van de voetzool steunt, artikelen die niet onder hoofdstuk 90 vallen.

15 De vergelijking met krukken, die uitdrukkelijk in post 9021 worden vermeld, kan evenmin de indeling onder deze post rechtvaardigen, aangezien de vervulde functies verschillen: terwijl krukken voor een motorisch gehandicapte onontbeerlijk zijn om te kunnen lopen, vergemakkelijken de betrokken artikelen slechts het lopen met een gipsverband.

16 Mitsdien moet op de eerste vraag worden geantwoord, dat een sandaal en een schoen, met een buitenzool van kunststof en een bovendeel van textiel respectievelijk kunststof, bestemd om over een gipsverband aan de voet te worden gedragen, geen „orthopedische artikelen" in de zin van post 9021 van de gecombineerde nomenclatuur (1992) zijn.

De tweede vraag

17 Met de tweede vraag wenst de nationale rechter te vernemen of, indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord, de betrokken artikelen moeten worden beschouwd als „artikelen" of „toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel" (postonderverdeling 9021 19 90) of als delen of toebehoren van orthopedische artikelen of toestellen of van artikelen of toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel.

18 Volgens de Toelichtingen dienen artikelen en toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel „om de gekwetste lichaamsdelen onbeweeglijk of gestrekt te houden en te beschermen, dan wel om breuken te zetten". Zoals de Commissie opmerkt, hebben zij als kenmerk, dat zij rechtstreeks op het aangetaste lichaamsdeel inwerken. De Cast-sandalen en-schoenen, die over een gipsverband worden gedragen, vertonen echter niet dat kenmerk.

19 Bovendien kunnen zij niet worden beschouwd als delen of toebehoren van een orthopedisch artikel of toestel of van een artikel of toestel voor de behandeling van breuken in het beendergestel. Dan zouden gipsverbanden immers als orthopedische artikelen of toestellen of als artikelen of toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel moeten kunnen worden ingedeeld. Zoals de advocaat-generaal beklemtoont, is het naar het been van de patiënt gevormde gipsverband echter niet te hergebruiken en is het geen goed in de zin van het douanetarief. Deze analyse wordt bevestigd door de Toelichtingen op post 9021 („II-Artikelen en toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel"), waarin een reeks breukspalken en steunen, maar geen gipsverbanden worden opgesomd.

20 Mitsdien moet op de tweede prejudiciële vraag worden geantwoord, dat de betrokken artikelen niet kunnen worden beschouwd als „artikelen" of „toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel" (postonderverdeling 9021 19 90) of als delen of toebehoren van orthopedische artikelen of toestellen of van artikelen of toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel.

21 Aangezien de betrokken artikelen uiteindelijk niet onder post 9021 kunnen vallen, vallen zij onder hoofdstuk 64, getiteld „Schoeisel, beenkappen en dergelijke artikelen; delen daarvan". Dit hoofdstuk omvat verschillende soorten schoeisel „ongeacht de vorm, de afmetingen, de gebruiksdoeleinden, de wijze van vervaardiging en de stoffen waarvan zij zijn vervaardigd", en beschouwt niet als schoeisel „wegwerpartikelen zonder aangezette zolen" (zie Algemene opmerkingen van de Toelichtingen).

22 De betrokken artikelen zijn ontworpen als schoeisel en hebben een aangezette zool. Dat zij niet aan de voet zelf, maar over een gipsverband worden gedragen, doet niet ter zake, want dat is ook het geval met overschoenen die volgens de Toelichtingen onder hoofdstuk 64 vallen.

Kosten

23 De kosten door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening van haar opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in

aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

uitspraak doende op de door het Bundesfinanzhof bij beschikking van 2 februari 1993 gestelde vragen, verklaart voor recht:

1) **Een sandaal en een schoen, met een buitenzool van kunststof en een bovendeel van textiel respectievelijk kunststof, bestemd om over een gipsverband aan de voet te worden gedragen, zijn geen „orthopedische artikelen" in de zin van post 9021 van de gecombineerde nomenclatuur (1992).**

2) **Bedoelde artikelen kunnen niet worden beschouwd als „artikelen" of „toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel" (postonderverdeling 9021 19 90) of als delen of toebehoren van orthopedische artikelen of toestellen of van artikelen of toestellen voor de behandeling van breuken in het beendergestel.**

Moitinho de Almeida Grévisse Zuleeg

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 24 maart 1994.

De griffier

R. Grass

De president van de Derde kamer

J. C. Moitinho de Almeida